

Чол олох - ситинин төрдө

“ДЫИЭ КЭРГЭНИНЭН СПОРДУ ӨЙҮҮБҮТ”

Сыллага улууска, ылылар. Күрэхтэни хайдах барбытын дыз кэргэн далбар хотуна Ирина Анатольевна билгилнигээр: — Маньк күрэхэ билырыныгтан кыттабыт. Билырыны „Наран“ түөлбө апыгтан кыгтан үһүс буолбунут. Оно барыга 5 көрүт баара—бэйэни билгилнигээр, „по болотным кочкам“ дигэн уобуручаны хардарыга ууран сүүрүү, бэйэ бэйэни ситэн (цепочка) эстафета, мөһөйдөх сүүрүү, багукка ыстаны. Быйыл балазан ыйын 15 күнүгэр улууспут киинигэр „Адам, ийэм, мин + мин — спортивнай дыз кэргэн“ күрэхэ күрэхэ кыттыбыныт. Уолларбыт улаатан, күрэхтэнигэр уопутуран ийэлэр, Күрэхтэнигэр кыттыны

улууска, ылылар. Күрэхтэни хайдах барбытын дыз кэргэн далбар хотуна Ирина Анатольевна билгилнигээр: — Маньк күрэхэ билырыныгтан кыттабыт. Билырыны „Наран“ түөлбө апыгтан кыгтан үһүс буолбунут. Оно барыга 5 көрүт баара—бэйэни билгилнигээр, „по болотным кочкам“ дигэн уобуручаны хардарыга ууран сүүрүү, бэйэ бэйэни ситэн (цепочка) эстафета, мөһөйдөх сүүрүү, багукка ыстаны. Быйыл балазан ыйын 15 күнүгэр улууспут киинигэр „Адам, ийэм, мин + мин — спортивнай дыз кэргэн“ күрэхэ күрэхэ кыттыбыныт. Уолларбыт улаатан, күрэхтэнигэр уопутуран ийэлэр, Күрэхтэнигэр кыттыны

улууска, ылылар. Күрэхтэни хайдах барбытын дыз кэргэн далбар хотуна Ирина Анатольевна билгилнигээр: — Маньк күрэхэ билырыныгтан кыттабыт. Билырыны „Наран“ түөлбө апыгтан кыгтан үһүс буолбунут. Оно барыга 5 көрүт баара—бэйэни билгилнигээр, „по болотным кочкам“ дигэн уобуручаны хардарыга ууран сүүрүү, бэйэ бэйэни ситэн (цепочка) эстафета, мөһөйдөх сүүрүү, багукка ыстаны. Быйыл балазан ыйын 15 күнүгэр улууспут киинигэр „Адам, ийэм, мин + мин — спортивнай дыз кэргэн“ күрэхэ күрэхэ кыттыбыныт. Уолларбыт улаатан, күрэхтэнигэр уопутуран ийэлэр, Күрэхтэнигэр кыттыны

улууска, ылылар. Күрэхтэни хайдах барбытын дыз кэргэн далбар хотуна Ирина Анатольевна билгилнигээр: — Маньк күрэхэ билырыныгтан кыттабыт. Билырыны „Наран“ түөлбө апыгтан кыгтан үһүс буолбунут. Оно барыга 5 көрүт баара—бэйэни билгилнигээр, „по болотным кочкам“ дигэн уобуручаны хардарыга ууран сүүрүү, бэйэ бэйэни ситэн (цепочка) эстафета, мөһөйдөх сүүрүү, багукка ыстаны. Быйыл балазан ыйын 15 күнүгэр улууспут киинигэр „Адам, ийэм, мин + мин — спортивнай дыз кэргэн“ күрэхэ күрэхэ кыттыбыныт. Уолларбыт улаатан, күрэхтэнигэр уопутуран ийэлэр, Күрэхтэнигэр кыттыны

улууска, ылылар. Күрэхтэни хайдах барбытын дыз кэргэн далбар хотуна Ирина Анатольевна билгилнигээр: — Маньк күрэхэ билырыныгтан кыттабыт. Билырыны „Наран“ түөлбө апыгтан кыгтан үһүс буолбунут. Оно барыга 5 көрүт баара—бэйэни билгилнигээр, „по болотным кочкам“ дигэн уобуручаны хардарыга ууран сүүрүү, бэйэ бэйэни ситэн (цепочка) эстафета, мөһөйдөх сүүрүү, багукка ыстаны. Быйыл балазан ыйын 15 күнүгэр улууспут киинигэр „Адам, ийэм, мин + мин — спортивнай дыз кэргэн“ күрэхэ күрэхэ кыттыбыныт. Уолларбыт улаатан, күрэхтэнигэр уопутуран ийэлэр, Күрэхтэнигэр кыттыны

Алексей СЛЕПЦОВ.

Сэргэх дыһал

Адам саастаах дьоммутугар махтанан, сүгүрүйэн...

Аан дөйдутаагы кырдыаастар күнүгэр сои түбүһүнэрэ, улууска итиннэхэ туһуламмыт декада ытыгы-лына. Декада чэрчитинэн, Чурапчы өбүлүгүн дыһалтата алтынны 6 күнүгэр “Айылгы” култуура киинигэр адам саастаахтарга аанамыт дыһала тэрийэр. Чурапчы өбүлүгүн баһылыга С.А. Саргыдаев мустубут бары кырдыаастарга истин эбэрэтин тирээ: “Эһиги буолабыт, олохтук уйгуну уһансыбыт ытык көлүөнэ дьоммут, бочуоттаах сынныаланна ди олодоруг, бүгүнгү олохтукун салтым сайыннарыга ытыктаах сүбүдүтүн ойбугу буолабыт. Нһилиэк дыһалтатын иһин 24 киилээх ытык сүбэ үлэнир, /йэтиги, историяны ырытыы эппуруостарыгар киилэртэн үгүһү бэлэтэбит. Оно тирээрэн, үлөбүтү олоххо киирэр. Ол курдук, 75 сылын көрсө

уһэтигэр туһуламмыт үгүс өрүтээх үлэни-хамнаы тэрийистигит. Улуу Кыайы 75 сылын көрсө эмнэ үгүс баарадай былааннары торумнааһынта ытыктаах сүбүдүтү биэрэн, итиннэхэ туһуламмыт үлэ-хамнас ытыгылар. Көһүр сыла улуу тренери Д.П. Коркин үбүлүйдөх сылын болоттэһиниэ эмнэ кытта суох көмөбүт, сүбүдүт иһин махтанабын. Улууска адам саастаах дьоммутугар, киингэр олохторун-дыһалтарын тунсарыга болотто уурулар, туһааннаах тэрилтэлэртэн араас өрүтээх көмө оһоһуллар. Бука барытыгар чэпчэн доруобуйаны, торообут улуускут, түөлбүт сайдытыгар өссө да дыһуунаах сүбүдүтүн күүс-көмө буола туруйт”,—дигэтэ, итиннэ быйыл үбүлүйдөх саастарын тоһоһуу түөлбүт ытык кырдыаастарга эбэрэ суруктары, сибэһи дьорбөтүн туттарда. Дыһал кыттылаахтара фойега таһан саахымакка, дуобакка

күрэхтэһитэр, остуол торут оонньууларын—хаамысканы, хабылыгы оонньуулар, арылыах алаадыны, саламааты амсайдылар, итин үүттээх чөйгөһүн уһатарын ханнарылар, баян намыын муһукаан доһуулулар уйларан, ээр саастарын үпкүүтүгэр—валыска эргичийдилэр. Киингэрэ анаан култуура ырыдылгара, улуус көрө куһаастаахтара эбэрэ ырышарын бэлэттэһитэр. Маны тэнэ улуустаагы социалнай управление, пенсионнай фонд, киин баһылыга, социалнай-психологическай киин, поштамт ода туһааннаах тэрилтэ үлэһиттэрэ сүбүдүтү биэрдиһэр, көмөлөрү өһөрүлүлэр. Салтым бырааһыныык-таагы остуол тула түмэһэн, ирэ-хоро көһөтөн, санааларын үлэстэн, бирин-стээх оонньууларын оонньоһон астына сынныалан тардыстылар.

Анна ЗАХАРОВА.

Содержание

Хатуудастарыг барьтын сүеһү юмилһин
күннөт юмилһонһор, күһи уутун хойайан
исэлт ошоролһор эбит. Ол күн тохтоон
сэнигһана шордохотуна, биир офицер
сүрийэ сыдһан: “Бу манай хайыг, 1,5
милорхэлэх сиринэг ууту ылааххыт,”—
дигн, шын, хатуудас бэйэбит хайш
барытыт. Ор тыммакка 1,5 милорхэлэх
сирн солбуйса сыдһан хайан, били
эшигин курдук ыраас баңайы ууту
ылытыт. Олгон ыла ууну ылаары күөх
сырыстаах хотолт сирн булан, хатуудас
— солбуйһут.

Ардах туха да шанаа күүсэ түлээ, олох
ибили сытхайа! Хынган хайзыгар толгоох
курдук буолтулашаа ытбылыт! Онтон

Сарин бүтэн, ням назраада ышад, ойбугт-салхавыг чэлчсэн, үерэл-котон, аны сэтгэл эмнэ кэлбят суолбутуан тогтору Бурун-Швертуйга айланнаах-пыт: Ол ийил толк тийбэн ийнир ксармалары ермүвннзэн, итгэл тохуулуурхавыш ийил нукт массынн кийннэ уруушн ыылыптар. Олно миг

Армияда бик сый усташ сый элибх шибу билимлашларга түбөлүктүк сыйлыгыбыз. Бурун-Шеваруй джон билиги байылынай чашып олорор сире. Ону 30% армия 209 дивизияга 770 полкта кинигеги олорор. Кинигеги ураты байылынай чаш бу сире суох. Билиги экипибигиттеги бу чаша эки джон быгышпа суох калт тураллара. Ол курутук бэрүсүмэлтеги түргүтүш нжон уол башгаки билимгеги келбигегириги келте келтеге. керсе Адванасегириги баш сыйдыгыбыз. Иккиги билиги сашыгыга элор башыги уолагтар экигэ. Бигегириги улуи түгүтүк сирэйлэх нууччалыга сиреги халлавах уол, нууччалыги кинигеги суох келтеге, баш сайагад экиги эки. Ол келте джон. Агыги, агыгад агыги умудубулсуу. Иккиги уол келте джон, агыгад, агыгад агыги экиги умудубулсуу. Ол келте джон, агыгад, агыгад агыги экиги умудубулсуу.

Ляохэ өрүс кытылгытар санынана
 олордохпутуна, сарин бүтүтүөн
 сибээстэн, минтип огорол зыбэк кинизэ
 наварача туттарбылгара. Киниги юлка-
 быт штабыт начальнигар, передовой эт-
 рэт хамандырыгар (фамилиетэн уму-
 бутун) „Нойсбуй Кыһыт Знамя“ уор-
 тын туттарбылгара. Онтон элэк хаман-
 дыт полполковник Сидоров „Кыһыт

Мэргэжлээр ажиллахыг бүлүүг 1946 с. жилдээ уошга миниги калас диги арга Дыжуускайга кирибит. Илснэмакка сыйшаг-ийнпелыг, калга, баяннымакка барда дигбитэр. Бачча килбит: килн дигебэр тахсаары тигтэйбиги. Майага тахсаг улуокка турдум уошга попупай мэсэгийнмаш Мугушайга дигри тийнн баран ийзм эдийинигор Хоборос эм-эсхигнээкэ хөөнн, мэлдиг сугар Балбаварны (Краснышныкья Вирлара, Далиловна) корсон бараг абанам

Бишр сарсарман ашаан бараан катармажа
 кушан турдох ханад, старинна: "Бу риксакны
 на уонна сашыан кимиз эмиг бишр, бийнн
 бараан мекынааттан ботуруонна ашаан
 стронбиннада быһааны бар" — иэти бийн-
 кэстэстэ. Минн мекынааттан ботуруон
 ботуруу ышым, сүктүм дэстронбиннада
 быһааны бара турдум. Сашыакым илтиг
 куукукам ашаан онуксааны контороорү,
 быһархай ташаах томтор сиргэ ашаран
 сашыакыбын улуулум. Риксакны уонна
 аштыбар уурдум. Олгон куукуккынан аш-
 тыр эрһон барат сашыакыбын катарыан
 кытта, күүсэ бааһыгык эгым ашты,
 эрһонс бийрэн корбүтүс миниггыс 3-й
 хааһыс сиргэ икки илтиакка ашын
 ортогулар тебөлүн ууран бараан ылибкойон
 истип боротө сытар обит. Минн хараккын
 кэнисэс туһаанын бараан икки илтибинн
 саштыох онукс ташыа илти бараан
 быһаанык олдойон туран истым. Дүс
 ашунан коруохкүс хайабын кэниер дин
 сашаан, эгым барыта күүрөн, олтох булу-
 руубастыан сашаан туран юлчим. Ошпо
 хараккын кылибгыттан аркыбагыны,
 чабыһын, кууһанын, кууһары сашыны
 олтох дэ сүх. Кимн урун түлүккэсх сашы
 минн башы булуохкынаккын дин сашы-
 бын, Минниг сирин юлибгы кыли булунада
 дин. Кылиным аркытай ашай туран
 боозуруур быһыныта кастүбэ; ашыгыны
 кылибгыттан. Минн юшым дэ, туту
 сашыар икки ташыныат бырадан кууһу-
 нарыым, биригэр тагыым, биригэр
 аркыгылар түлүрдим. Кылиным таштыр
 ойдо уонна сүүрэ туруу. Минн аккыргэн
 балайды сырыстым илти бараан минн
 ашныагык кастөс хааһа. Ошпо кырынык
 хонутагыным булунар, кэниг сашыныбар
 түһүтэс, ончобуту сашы ханнашаккы дэ,
 сашы юлибкын сашы. Ити икки түбүгүтүн
 ойдоон туох арз кастүбэс күс минниг
 харыстыр дуу дин сашыныным уонна
 илтиг маастыныным.

R. J. HUNTER.

